

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia Septem Sacramentorum Atque Justitiæ De Restitutione
Excerptæ

Sargar, Elisæus

Augustæ Vindelicorum, 1720

De Absolutione Sacramentali à. n. 192.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41194

quandacerodi : ergo licet extra Confessionem non potest imponi Satisfactio sacramentalis , ita nec tolli aut commutari.

Petes , quæ sint causæ rationabiles commutandi pœnitentias ?

191. *z.* Eas esse impotentiam , fragilitatem periculum transgressionis , mutationem conditionis , satisfactioes alias magis opportunas &c. Hæc enim rationabiliter inducere possunt Confessarios , ut pœnitentias ab illis impositas commutent , vel omnino dispensent.

De Absolutione Sacramentali.

CONFERENTIA. LVII.

192. **S**upponitur ab omnibus , Formam sacramentalem Pœnitentiæ Sacramenti consistere in his verbis : *Ego te absolvo à peccatis tuis in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti Amen.* Sed quid , si prolatis verbis *Ego te absolvo* , moriatur Pœnitens , eatequam proferatur reliqua , à peccatis tuis , &c. essente verè absolutus ? Rationem dubitandi subministrat Concilium Trid. sess. 14. c. 3. ibi : Docet præterea Synodus , Sacramenti Pœnitentiæ formam ,

qua præcipue eius vis sita est, in illis Ministri
 verbis positam esse, *Ego te absolvo &c.* In qui-
 bus licet expressè non ponatur, à peccatis tuis,
 subiungitur tamen particula, &c. Qua qui-
 dem particulâ clarè demonstrat Concilium, se
 nolle approbare sententiam Scolasticorum,
 quòd scilicet id, quod sequitur, à peccatis tuis
 in nomine Patris &c. Non pertineat ad essen-
 tiam, vel certè integritatem Formæ, saltè
 de præcepto exprimendum.

RESOLUTIO : Pœnitens mortuus pro-
 patris verdis, *Ego te absolvo*, antequam profer-
 rentur sequentia à peccatis tuis, &c. fuit ritè ab-
 solutus. Ita nunc Communissima Doctorum, uti-
 que ex cit. Conc. quod sine dubio voluit expri-
 mere totam formam essentialem, dum dixit,
Ego te Absolvo ; aliàs etiam expressurum reli-
 qua, non tantùm per obscuram particulam, &c.
 Sed clarè, ut & priora, expressit : Conle-
 quenter mens Concilii fuit, totam essentialiam
 hujus formæ consistere in verbis à se expressis,
 reliqua verò per Tū. &c. significata, addenda
 esse ex more Ecclesiæ expressioris significatio-
 nis gratiâ. Ratio autem est : quia forma hujus
 Sacramenti consistere debet in iis verbis, qui-
 bus sufficienter significatur persona iudicis ab-
 solventis ; actus iudicialis ; effectus, & persona
 Rei : sed hæc omnia abundè significantur in
 illis tantum verbis *Ego te absolvo*, vel *absolvo*
te : Nam persona Iudicis exprimitur explici-
 te

tè, per pronomen *Ego* ; aut implicite per ipsum verbum indicativum, *absolvo* ; actus iudicialis & effectus [absolutio à peccatis] significatur etiam per verbum activum, *Absolvo* quod, quia profertur super Confessione peccatorum hic & nunc facta, sufficienter determinatur ad significandam animæ Absolutionem à peccatis hic & nunc importatur per pronomen *te* in accusativo, quod omnino spectat ad essentiam formæ : atque italy à peccatis tuis continetur in verbis *absolvo te* ; ut sensus sit *ego confiteor peccata mea (dicit Pœnitens) & ego te absolvo [subjungit iudex] scilicet à peccatis tuis confessis.*

CONFIDENTIA. LVIII.

Moribundus confitatur per litteras Confessario absenti, petitque ab eo Absolutionem : quæritur, an talis Confessio & Absolutio valeat ?

RESOLUTIO prima : Non licet absenti Sacerdoti per litteras confiteri, & ab eodem absente Absolutionem accipere. Ita in terminis Decretum Clem VIII. Anno 1602. quod in Congregatione Sanctæ & generalis inquisitionis damnavit, & sub Excommunicationis pœna, ipso facto incurrenda, ac summo Pontifici reservata, prohibuit oppositum,

RESOLUTIO secunda : At verò omnino licet Sacerdoti absolvere Pœnitentem, presentem, qui per Nuncium vel litteras confitetur

193.

194.

sus est, modo præsens nutu vel signo sufficienti Confessionem suam ratificet. Ratio est: quia tunc datur Absolutio, non ratione Confessionis in absentia factæ, sed ratione præsentis ratificationis seu approbationis, quæ est nova quædam Confessio virtualis; adeoque non est contra Decretum Clementinum.

CONFERENTIA. LIX.

195.

Quid si homini an manu agenti nequeat adesse nisi Sacerdos mutus: an is possit, aut teneatur ipsum absolvere nutibus, aut in charta scriptis verbis Absolutionis: Affirmat noster Pentius apud dianam, p. 2. tr. 6. resolve 14. Et Patricius suspendit suum iudicium, in casu ipsi contingente facturus, quod Deus inspirabit.

RESOLUTIO: Quia Absolutionem verbalem tantum præscribunt Concilia generalia. Trid. sess. 14. cap. 3. dicens: Formam hujus Sacramenti consistere in verbis Ministri. Ego te absolvo, &c. Et Flor. in Decreto Unionis, agens de forma hujus Sacramenti, ait, Esse verba Absolutionis quæ proferuntur à Sacerdote, dum dicit: Ego te absolvo, &c. Ego sanè in nullo casu præsumerem uti nutibus, vel scriptis. Rationem do: quia ex Conc. cit. manifeste sequitur, formam absolutionis sacramentalis debere necessariò, necessitate Sacramenti verbo oris exprimi: igitur gratis omnino

omniñò adhiberetur Absolutio scripta, etiam cum conditione, si forte valeat: cum coram sit, non valere.

196.

CONFERENTIA. LX.

NCn ratò contingit, Pœnitentem accepta pœnitentia discedere à Confessione non expectata Absolutione, in tantum, ut commodè revocari non possit: quid tunc faciendum Confessario: &c. Vel ita abest, ut extra conspectum Sacerdotis, adeoque moraliter absens: vel est adhuc in conspectu Sacerdotis: si primum, absolvi non potest: verò secundum, potest. Ita Petrus Martyr hante. Ratio utriusque partis est absentia vel presentia moralis.

At quamam illa: Nostro Patricio placet regula tradita à Thoma Tambur. l. 5. Sacram. c. 2. Præsentia moralis requisita sufficiens Pœnitentis ad Absolutionem sacramentalem, est illa, intra quam solent hominibus loqui: Ex quo illum, qui in Conferentia casum retulit (quod ipsum in Salisburgi contigit) se fœminam absolvisse et Choro flectentem ad summum Altare, profert non dubitat, imo pro certo habet, se invalidè absolvisse. Sed contra hunc scrupulum ponitur sequentem casum Alsaticum.

CON

CONFIDENTIA, LXI.

Vulgo fertur per *Assatiam*, duos Dominos
 Parochos habitasse prope *Rhenum*, unum 197.
 ex hac, alterum ex altera ripa, qui proinde
 solebant alter alteri confiteri trans fluvium hoc
 modo. Volens confiteri clamabat ad alterum
 Domine Petere [utique vocabatur Petrus :]
 & ille, Quid vis habere : Respondet alter,
 Volo confiteri : tum Petrus, Quid fecere :
 dixit poenitens, Hodie sicut here : ad quem
 Petrus, Ora unum Misere, atque ita absolu-
 tum dimisit. Quæritur ergo, an inter istos duos
 Dominos Parochos sibi invicem confitentes fue-
 rit sufficiens præsentia moralis, non obstante
 interfluente *Rhen*o,

Ratio est Affirmativa. Ratio est, tum
 quia unus alterum sufficienter videbat, tum
 quia unus alteri commode & intelligibiliter
 loquebatur. Nec opponere licet, eorum vo-
 ces non fuisse tantum altiores, sed altissimas :
 quæro enim, ostende mihi terminum vocis al-
 tioris, qui requiratur & sufficiat ad hanc præ-
 sentiam moralem, quam si mihi ostenderis,
 formabo vocem una nota altiore : de qua re-
 dicit quæstio, an & hæc sufficiat, certe non
 poteris redtere rationem, cur prior, hæc
 posterior non sufficiat : atque ita pervenie-
 mus ad vocem altissimam, qua uti debebant
 præ-

præfati Dōmini Parōchi : sed relinquo iudicium sapientioribus.

CONFERENTIA LXII.

198. **A**liquis in platea lethaliter vulneratur, prospiciente per fenestras sacerdote, an possit ipsum per fenestras absolvere ob periculum, ne interim dum descendat, ille moriatur.

Re. Poterit utique, si inter fenestram & vulneratum ea sit distantia, qua aliàs cum hominibus communi, vel etiam altiori voce loqui posset, ut sup. dictum.

CONFERENTIA LXIII

199. **Q**uid sentiendum de illo, qui moribundum Confessum, interlocutionibus aliis distractus, oblitus est absolvere, & abiens in platea recordatus, cum jam ab ædibus distaret prope 20. passus, se obvertit versus illam domum, pronuntiavit formulam Absolutionis ad infernum directam.

Re. Non valuisse absolutionem: Ratio est: quia dirigebatur ad non præsentem mortaliter: sicuti non valeret, si subiro vocatus ad moribundum in extremis constitutum, iam proximus ipsius ædibus pronuntiaret formam, metuens, ne prius moriatur quam ipsum pertingat. Ita Leander cum Tamburino.

CON

CONFERENCE LXIV.

Absolvente Confessario more solito, eo inadvertente pœnitens erupit è Confessionali, ita ut videri amplius nequeat, iateim Confessarius certo scit eum adhuc esse intra paucos passus, utpote eluctantem inter confertam & comprimendam turbam volentiam confiteri: an talem sic latentem possit absolvere.

¶. Cum Bonacin, Et Gobat apud Patricium affirmativè: Ratio est, quia necesse non est (ait Bonac.) oculis usurpare illum, cui peccata dimittis, dummodo non dubites de ejus præsentia.

CONFERENCE LXV.

201.

Sunt quidam Pœnitentes, qui post acceptam Absolutionem, bis, terve redeunt ad Confessionale cum nova materia: an sint semper iterum absolvendi?

¶. Sio Communis omnium est, repetendam esse Absolutionem, quando pœnitens adfert novum peccatum vel circumstantiam à principio necessario confitendam. Puta, si confiteatur novum peccatum mortale antea non confessum, vel novam circumstantiam speciem peccati mutantem: Si numerum notabiliter excedentem peccati prius confessi, Ratio est: quia omnia sunt materia necessaria novæ Confessionis, ergo & novæ Absolutionis. Contrarium omnino dicendum de novo peccato veniali

I

veniali

veniali tantum, aut circumstantia non necessario confitenda, ob contrariam rationem.

CONFIDENTIA. LXVI.

Pater Franciscanus itinerando per Bohemiam in qua Catholici Hæreticis palam mixti sunt, reperit in via hominem vulneratum, vel infirmum animam agentem? quem proinde non scit Catholicum nec an hæreticum esse: Male an benè vixisse: nec in eo post multos clamores ullum signum doloris probabile vel dubium advertit, quo saltem sperare posset profuturam fore Absolutionem, quæritur non immerito, an potuerit eum, saltem cum conditione, absolvere.

RESOLUTIO prima: Moribundus loquela & sensibus destitutus, qui nullo, certo, probabili, vel dubio signo ostendit; aut ostendere potest dolorem animi de peccatis, vel confitendi voluntatem nec valide, nec licite potest absolvi, nec absolute, nec sub conditione. Hinc in his terminis puto omnium esse certam: quia omnes, qui contrarium videntur dolere, loquuntur de moribundo, de quo constat Confessario, quod fuerit Catholicus: Quod probe & Christiane vixerit atque adeo paratus fuerit sibi non deesse in extremo Vitæ periculo, ac confiteri peccata sua, &c. Quæ (inquiunt) sunt quædam voluntas ac desiderium absolutionis Sacramentalis, proinde dari potest saltem cum conditione. Ratio autem

re-

resolutionis est, quia nullo unquam casu vali-
 de vel licite conferri potest Sacramentum abs-
 que sui parte essentiali; Sed confessio externa
 ac sensibilibus (formalis, vel saltem virtualis)
 est pars essentialis Sacramenti Pœnitentiæ:
 Ergo id nunquam sine illa conferri potest.
 Atqui in proposito nulla omnino est Confessio
 externa & sensibilis, ne quidem virtualis, ut
 supponitur ergo talis absolvi non potest, ne
 quidem sub conditione: quia ut Sacramentum
 licite sub conditione conferatur, oportet, ut
 adsit aliqua spes valoris & fructus, sed ubi
 est omnis confessio externa, nulla superest spes
 valoris vel fructus Sacramenti Igitur &c.

Dices: potest fieri, ut talis non tantum in-
 tus de peccatis doleat, desideretque Confiteri,
 sed etiam aliqua signa edat ex eis sensibilibus [et
 si Confessario incognita] ut sunt suspiria, ge-
 mitus, aspirationes, oculorum fixi intuitus,
 alij in corpore motus, qui fortè ordinantur à
 moribundo, ut nutus interni, ergo hæc suffi-
 ciunt Confessario ad impetendam Absolutio-
 nem, saltem conditionatam, &c. Cum nostrò
 P. Marchantio tom. 2. tr. 4. tit. 4. dub. 7. ubi
 hæc advertuntur prudenter, non esse denegan-
 dam Absolutionem conditionatam: quia tunc
 habentur signa dubia doloris interni, ac vo-
 luntatis confitendi [quæ Resolutio secludit]
 quæ quidem de quolibet bono Christiano pru-
 denter præsumi possunt, non autem de omni-
 no ignoto.

CONFERENCE. LXVII.

140. Solent famuli famulaeque fidei Orthodoxae famulantes apud Acaholicos, se accusare in Confessionali, quod non obseruarint ieiunia ab Ecclesia praecipita, comedendo carnes sibi appositas: nec dies certos festivos, omittendo audire Missas, laborando &c. An possint absolvi, si non promittant deserere tale famulitium.

¶. Hujusmodi famulos & ancillas oportet adhortari, ut provideant [termino seruitij expleto] sibi de famulitio apud Heros & Heras Catholicos, si tale habere nequeant, nisi cum notabili suo damno, studeant pro altero anno cum Dominis suis conuenire, ut sibi liceat diebus festiuis Missam & Concionem accedere: ac feriis sextis, sabbathinis, aliisque esurialibus concessis ab Ecclesia ferculis vesci: Et si nec hoc obtinere possint: nec advertant, quod praedicta fiant in odium religionis Catholicae, ne sollicitentur ad fidem suam deserendam? maneant in nomine Domini in suo seruitio. Ita per omnia G. b. In Theol. Iuridico morali Tract. 4. cap. 32. Et Experimentalis Alphabet. Audiendi Missam cas. 15. Ratio autem est: Quia praecipita Ecclesiae obligant ad sui obseruantiam, quando haec non causat grave seu notabile damnum. Dixi autem notanter si praedicta non fiant in odium Religionis Catholicae, & non sollicitentur, &c. Quia tunc nemo eos

excusat a peccato, ideoque si nolint deserere famulicium suum, absolvi, nec possunt, nec debent. Certi enim juris est, delinqui mortaliter ab eo, qui paret imperanti aliquid in contemptum Religionis.

CONFERENCE LXVIII.

205.

Quidam in prima hebdomate lucratus est jubilæum, in secunda incidit in Censuram Pontificiam aut Episcopalem: quæritur, an potuerit in secunda ab ea absolvi vi jubilæi, si denuo perfecit opera præscripta.

G. Det. Gob. in Theol. incid. comoral. tr. 3. cap. 34. num. 256. affirmativam esse probabiliorē citans pro se Navar. Henriq. Et alios. **Contra** Lugo Ratio [inquit] est: quia potest bis ab uno obtineri jubilæum: consequenter etiam favores: probat autem antecedens eod. tr. cap. 14. à num. 92. Quia beneficium Principis latissime interpretandum est. **L.** Beneficium ff. de Constir. Princip. Nec Bullæ Jubilæi restringunt gratiam ad unam vicem. **A.** potiori vera est hæc sententia in casu, quo obtentō in tua Patria Jubilæo, accedens ad alium locum, in quo adhuc celebratur, denuo perficit opera præscripta. In neutro tamen casu poterit indulgentia alterutrius hebdomatis applicari defunctis. **Hæc** Gob.